

INFORMATIEMEMO RAAD

Kenmerk:

2024-036967, documentnummer D2024-06-006934

Datum b&w-vergadering:

18 juni 2024

Onderwerp:

Dijkversterking Sprok-Sterreschans-Heteren

Kennis nemen van:

Het project dijkversterking Sprok-Sterreschans-Heteren

Status advies:

openbaar

Argument: (indien niet openbaar)

Portefeuillehouder:

Wethouder Wijnte Hol

Betrokkenen bij voorstel extern:

Betrokkenen bij voorstel intern:

Bijlagen:

Bijlage 1: SSH bijlage blokkenplanning bestuursvoorstel, Inprocesnummer D2024-06-006931

Inleiding

Met dit memo willen wij u informeren over het project Dijkversterking Sprok-Sterreschans-Heteren.

Samenvatting

Waterschap Rivierenland (WSRL) is in 2018 gestart met de voorverkenning voor de dijkversterking van Sprok-Sterreschans-Heteren (SSH, voorheen “Kop van de Betuwe”). Het project is een samenvoeging van de trajecten Sprok-Sterreschans (aan de noordzijde Waal) en Sterreschans-Heteren (aan de westzijde Pannerdensch kanaal en zuidzijde Nederrijn).

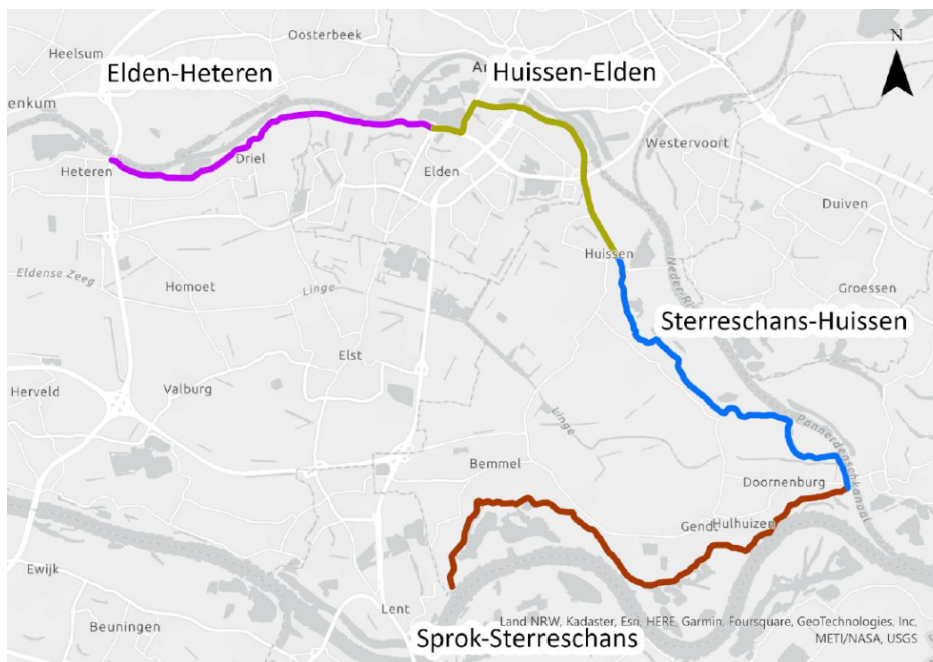
Voordat het waterschap gaat starten met de dijkversterking is een trajectaanpak voor het gehele traject van circa 39 km opgesteld. De trajectaanpak is in de basis een indeling van het traject in deeltrajecten en helpt bij het in beeld brengen van ruimtelijke en strategische kansen en opgaven.

Het projectgebied ligt in de gemeenten Lingewaard, Arnhem en Overbetuwe. Het dijktracé sluit aan de westzijde, langs de Waal, aan op het dijkversterkingsproject Wolferen-Sprok en loopt vanaf dat punt tot Sterreschans bij het splitsingspunt van de Waal en het Pannerdensch Kanaal. Vanaf daar loopt het tracé noordwaarts langs de westzijde van het Pannerdensch Kanaal. Sprok-Sterreschans is het oostelijke sluitstuk van de versterking van de noordelijke Waaldijk. Na het splitsingspunt van het Pannerdensch Kanaal en de IJssel ter hoogte van Huissen loopt de dijk langs Arnhem-Zuid en vervolgens parallel aan de Nederrijn tot de Rijnbrug (A50) bij Heteren.

De Waterwet schrijft voor dat de primaire waterkeringen regelmatig moeten worden getoetst om te bezien of deze voldoen aan de wettelijke normen voor de waterveiligheid. De afgekeurde dijktrajecten in de meest recente beoordelingsronde van de primaire keringen zijn opgenomen in het Hoogwaterbeschermingsprogramma. De dijktrajecten van Sprok-Sterreschans-Heteren zijn afgekeurd op meerdere faalmechanismen. Het waterschap is er verantwoordelijk voor dat de dijk weer voldoet aan de norm.

Het dijkversterkingsproject Sprok-Sterreschans-Heteren is, op basis van de bestuurlijk vastgestelde Trajectaanpak (maart 2023), verdeeld in 4 deeltrajecten (zie figuur 1):

- Deeltraject Sprok-Sterreschans; lengte 13.363 m
- Deeltraject Sterreschans-Huissen (zonder A15); lengte 9.192 m
- Deeltraject Huissen-Elden; lengte 7.250 m
- Deeltraject Elden-Heteren; lengte 8.526 m

Figuur 1: kaart met dijktraject Sprok-Scherreschans-Heteren

Gekozen is om te beginnen met deeltraject Elden-Heteren. Deeltraject Elden-Heteren ligt in gemeente Overbetuwe en Arnhem. De dijk is hier afgekeurd op faalmechanismen piping en macrostabiliteit binnenwaarts. Binnen de technische scope zijn tevens vakken opgenomen voor dierlijke graverij, risicovolle leidingen en overgangsstukken. De omgevingscope bestaat uit een gebiedsopgave, duurzaamheidsopgave en inpassingsopgave. Binnen de gebiedsopgave liggen bijvoorbeeld kansen als het verbeteren van verkeersveiligheid. De duurzaamheidsopgave bestaat uit opgaven om de dijk ook in de toekomst veilig te houden, bijvoorbeeld door het aanleggen van ontbrekende beheerstroken. De inpassingsopgave beschrijft welke bestaande en toekomstige functies en waarden ingepast moeten worden bij realisatie van het plan als randvoorwaarden in het ontwerp, zoals oorlogsmonumenten en wandelpaden.

Meekoppelkansen

Waterschap Rivierenland is niet de enige partij die plannen maakt voor het gebied waar de dijk doorheen loopt. Het versterken van de dijk biedt tegelijkertijd de kans om het omliggende gebied te verbeteren. Tijdens de gehele voorbereiding van de dijkversterking wordt daarom rekening gehouden met ontwikkelingen in de omgeving. Hiervoor heeft het waterschap de samenwerking opgezocht met andere partijen, waaronder gemeente Overbetuwe, om ideeën voor het gebied aan de dijkversterking te koppelen of af te stemmen hoe de dijkversterking vorm gegeven kan worden, zodat rekening gehouden kan worden met doelen c.q. opgaven van derden.

Meekoppelkansen zijn oplossingen voor knelpunten van de gebiedsopgave. Het waterschap weegt af welke meekoppelkansen meerwaarde geven (en zonder negatieve invloed op de waterveiligheidsopgave). Dit kan tot een extra scope leiden. Belangrijk hierbij is dat een meekoppelkans een duidelijke eigenaar heeft en er zicht is op financiering. Afspraken hierover worden in een samenwerkingsovereenkomst opgenomen.

De volgende meekoppelkansen zijn in gezamenlijkheid van de partijen aangedragen om verder te onderzoeken:

Cultuurhistorie

- Versterking cultuurhistorie, landschap en recreatie. Moet worden uitgewerkt in een Ruimtelijke kwaliteitskader;
- Dijk als historisch element: benut cultuurhistorie van de dijk, gemalen, monumenten, oorlogsmonumenten (als onderdeel van Verhaallijnen Groene Metropoolregio);
- Versterken wielen.

Natuur en ecologie

- Groene buffer park Lingezege (ecologische verbindingszone);
- Kaderrichtlijn Water maatregelen Meinerswijk/Drielse uiterwaard.

Recreatie

- Realisatie nieuwe wandelpaden en/of aansluitingen op bestaande wandelpaden waarbij koppeling met wandelnetwerk wordt gelegd;
- Nieuwe rustpunten/zitbanken langs de dijk;
- Wachtpunt veerstoep Drielse veer;
- Toegankelijk maken beheerstroken voor recreatie.

Verkeer

Uit het verkeersonderzoek moet blijken of er nut en noodzaak is tot oplossing van de onderstaande benoemde knelpunten.

- Bestemmings- en sluipverkeer;
- Verkeersveiligheid fietsers;
- Snelfietspad WaalVeluwe;
- Opwaarderen fietspad langs sportpark;
- Motoren op de dijk;
- Scheiding verkeersstromen;
- Missende aansluiting/doorkruising vanuit Elderveld.

Planning

De volgorde van de deeltrajecten is als volgt:

1. Deeltraject Elden-Heteren, lengte 8.526 m; reeds in verkenningsfase.
2. Deeltraject Sterreschans-Huissen (zonder A15), lengte 9.192 m; start vanaf januari 2025.
3. Deeltraject Sprok-Sterreschans, lengte 13.363 m; start vanaf de zomer 2025.
4. Deeltraject Huissen-Elden, lengte 7.241 m; start nader onderzoek piping als onderdeel van de verkenning.

De volgorde van de 3 resterende deeltrajecten (Huissen-Elden, Sterreschans-Huissen, Sprok-Sterreschans) is opgesteld conform de gebruikte criteria uit de Trajectaanpak 2023 en de ingangstoets HWBP (hoogwaterbeschermingsprogramma).

Aanvullend zijn de volgende criteria gebruikt bij het bepalen van de volgorde:

- Techniek: de waterveiligheidsopgave (afstand tot de norm) en dominante faalmechanismen. En de uitkomsten van nadere veiligheidsanalyse.
- Omgeving: de complexiteit, ruimtelijke opgaven, meekoppelkansen en risico's.
- Organisatorische aspecten (capaciteit, planning en financiën), ambities (zowel intern als extern) en maximale trajectlengte 10-15 km (advies van HWBP).

Beoogd is om eind 2026 een Voorkeursalternatief op te stellen voor traject Elden-Heteren, waarmee de verkenningfase wordt afgerond.

Waterschap Rivierenland is de opdrachtgever van dit project.

Behandelend adviseur voor technische vragen C. van der Biezen, tel.: 14 0481, e-mail: c.vanderbiezen@overbetuwe.nl

R.P. Hoytink-Roubos